

ОРІЄНТОВНЕ КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНЕ ПЛАНУВАННЯ

З КУРСУ «ГЕОГРАФІЯ». 6 КЛАС

(70 год)

на 2023–2024 навчальний рік I і II семестри (70 год.), 6 клас НУШ, авт. Гільберг Т.Г., Довгань А.І., Совенко В.В.

№ уроку	Дата	Тема	Зміст уроку	Практикум	Домашнє завдання
ВСТУП (3 год)					
1		Чому необхідно вивчати географію	Географія як наука про Землю. Значення географічних знань та умінь для життєдіяльності людини		§ 1
2		Що допомагає вивчати Землю	Методи географічних досліджень. Сучасні наукові дослідження Землі і винаходи людства. Сучасні друковані та електронні джерела географічної інформації	Робота з сучасними джерелами інформації	§ 2
3		Як організувати власне спостереження	Особливості організації власних географічних спостережень	Практична робота. Спостереження за висотою Сонця над горизонтом	§ 3
РОЗДІЛ І. ЗЕМЛЯ НА ГЛОБУСІ Й КАРТІ (9 год)					
Тема 1. Глобус – модель Землі (3 год)					
4		Яка форма і розміри Землі	Форма і розміри Землі. Навколосвітня подорож Фернана Магеллана	Практикум Нанесення на карту маршруту навколосвітньої подорожі Ф. Магеллана	§ 4
5		Які рухи здійснює наша планета	Рухи Землі та їх наслідки	Робота з глобусом і телурієм	§ 5
6		Урок-практикум	Глобус як модель Землі: види, умовні знаки	Практикум Умовні знаки на глобусі. Визначення напрямів на глобусі.	§ 6
Тема 2. Зображення Землі на карті (6 год)					

7		Які є способи зображення Землі	Зображення земної поверхні на космічних знімках та глобусі, картах, планах місцевості.	Робота з топографічною картою	§ 7
8		Чим географічна карта відрізняється від плану місцевості	Що таке географічні карти і плани місцевості. Будова компаса	Робота з умовними знаками плану місцевості	§ 8
9		Які бувають масштаби	Масштаб та його види	Вправи на переведення масштабів	§ 9
10		Яку інформацію можна отримати з картографічних джерел	Шкільні географічні карти, географічні атласи, картографічні онлайн-ресурси. Загальногеографічні та тематичні карти	Географічний диктант Опис місцевості за електронними картами	§ 10
11		Як легенда карти допомагає нам отримати інформацію	Легенди загальногеографічних та тематичних карт. Географічна карта в житті людини	Командна гра-квест «Навколосвітня подорож» за допомогою картографічних онлайн-сервісів та карт світу.	§ 11
12		Урок-практикум Як на планах місцевості й географічних картах визначити напрямки на об'єкти та відстані між ними	Визначення напрямків на плані місцевості. Визначення відстаней між об'єктами за глобусом. Визначення відстаней між об'єктами за планом місцевості та географічною картою	Практикум Визначення напрямків та відстаней між об'єктами на глобусі та карті.	§ 12
13		Урок-узагальнення	Діагностична робота №1		
РОЗДІЛ II. ОБОЛОНКИ ЗЕМЛІ (52 год.)					
Тема 1. Літосфера (10 год)					
14		Яку будову має Земля та літосфера	Внутрішня будова Землі. Будова земної кори		§ 13
15		Чому рухаються літосферні плити	Будова літосфери. Рухи літосфери	Моделювання Створення моделі «Рух літосферних плит»	§ 14
16		Чому бувають землетруси та відбувається виверження вулканів	Землетруси. Вулканізм. Сейсмічні пояси Землі	Моделювання Створення моделі вулкана	§ 15

17		Як зовнішні процеси на Землі формують рельєф	Зовнішні процеси на земній поверхні. Вивітрювання. Ерозія	Дослідження. Що робити в разі загрози зсуву ґрунту?	§ 16
18		Як визначають висоту точок місцевості	Абсолютна і відносна висота точок. Горизонталі. Шкала висот і глибин	Практична робота. Визначаємо висоту пагорба	§ 17
19		Урок-практикум Як визначати форми рельєфу	Рельєф суходолу і дна океану. Форми рельєфу своєї місцевості.	Практикум Визначення за планом місцевості, фізичними картами абсолютної і відносної висоти окремих об'єктів.	§ 18
20		Яким буває рельєф суходолу і дна океану	Рельєф суходолу і дна океану	Моделювання процесу утворення складок земної кори	§ 19
21		Урок-практикум Як працювати з фізичними картами	Фізична карта світу, півкуль, України	Практична робота. Робота з фізичною картою світу та України Позначення на контурній карті меж літосферних плит, сейсмічних поясів, окремих вулканів, гір і рівнин. Гра «Географічний брейн-ринг»	§ 20
22		Чим мінерали відрізняються від гірських порід	Мінерали і гірські породи. Корисні копалини	Експеримент. Визначення агрегатного стану речовин	§ 21
23		Як використовують корисні копалини	Види корисних копалин. Вплив діяльності людини на земну поверхню	Дослідження Корисні копалини в облаштуванні житла (господарських будівель). Практична робота. Робота з колекцією корисних копалин	§ 22
24		Урок узагальнення	Діагностична робота №2	Розв'язування завдань з теми	
Тема 2. Атмосфера (14 год)					

25		Яку будову має атмосфера	Склад і будова атмосфери.	Складання моделі атмосфери	§ 23
26		Як нагрівається атмосферне повітря	Нагрівання атмосферного повітря. Добовий і річний хід температури повітря, причини його коливання. Середні температури, амплітуди температур.	Практикум Визначення середньодобової і середньомісячної температур	§ 24
27		Чому змінюється атмосферний тиск	Атмосферний тиск, його зміни у тропосфері.	Розв'язування задач Визначення атмосферного тиску	§ 25
28		Урок-практикум. Розв'язування задач на визначення температури повітря та атмосферного тиску	Вимірювання температури, атмосферного тиску.	Практикум Робота з барометром. Визначення атмосферного тиску	§ 26
29		Як утворюється вітер та яке його значення	Вітер: причини виникнення, напрямки, сила, швидкість. Бризи. Роза вітрів.	Практикум. Будуємо розу вітрів Моделювання Проектування місця розміщення підприємства у своїй місцевості, з урахуванням рози вітрів	§ 27
30		Як вода потрапляє в атмосферу	Вода в атмосфері: випаровування, вологість повітря та її зміни. Хмари, їхні форми, хмарність. Туман.	Моделювання Утворення хмар та опадів у домашніх умовах	§ 28
31		Урок-практикум. Визначення абсолютної і відносної вологості повітря	Прилади для вимірювання вологості повітря	Практикум Вимірювання вологості повітря	§ 29
32		Хто живе у хмарах	Опади, їхні види, вимірювання, значення.	Практикум Виготовлення дощоміра	§ 30
33		Урок-практикум. Побудова діаграми кількості опадів	Діаграма	Побудова стовпчастої діаграми	§ 31

34		Як розподіляється тепло на поверхні Землі	Куляста форма Землі і розподіл тепла на її поверхні та в тропосфері. Теплові пояси. Погода.	Таблиця «Характеристика теплових поясів» Дослід «Стеження за річним рухом Землі»	§ 32
35		Чому на Землі різний клімат	Клімат. Кліматична карта світу, України. Ресурси атмосфери	Практикум Робота з кліматичними картами	§ 33
36		Урок-практикум. Клімат своєї місцевості	Клімат своєї місцевості	Практична робота Опис клімату своєї місцевості	§ 34
37		Які атмосферні явища є несприятливими	Небезпечні і рідкісні атмосферні явища	Мініпроект «Небезпечні/рідкісні атмосферні явища своєї місцевості»	§ 35
38		Який взаємозв'язок між людиною та атмосферою	Джерела та наслідки забруднення атмосфери. Атмосфера і здоров'я людини	Заходи для розв'язання екологічних проблем	§ 36
39		Урок-узагальнення	Діагностична робота №3	Розв'язування різних типів завдань з теми	
Тема 3. Гідросфера (14 год.)					
40		Що таке Світовий океан	Світовий океан. Острови в океані. Карта океанів.	Робота з картою океанів	§ 37
41		Які властивості вод Світового океану	Властивості вод Світового океану.		§ 38
42		Чи рухається вода у Світовому океані	Рухи води у Світовому океані.		§ 39
43		На що багатий Світовий океан та як людина використовує ці багатства	Життя в океанах і морях. Ресурси Світового океану. Господарська діяльність людини у Світовому океані.	Дослідження. Небезпечні тварини на морських пляжах світу.	§ 40
44		Що ми знаємо про життя річки	Води суходолу. Річка: річкова долина, річкова система, басейн річки, вододіл.	Моделювання Виготовлення макета річкової системи.	§ 41

				Дослідження «Віртуальна подорож річкою» Опис річки «Річка надихає» (з художніх творів, учнівської творчості)	
45		Чи «працюють» і «живляться» річки	Живлення, водний режим річки. Робота річок.		§ 42
46		Як утворюється озеро	Озера, походження озерних улоговин, солоність.	Робота з інформацією Опис озера за картою.	§ 43
47		Урок-подорож. Озера України	Озера України	Віртуальна подорож озерами України	§ 44
48		Як утворюються болота	Болота, особливості їх утворення та поширення	Дослідження Як розпізнати непрохідне болото? Його небезпека.	§ 45
49		Які водойми створила людина. Льодовики та багаторічна мерзлота – це одне й те ж?	Штучні водойми і водотоки. Льодовики. Багаторічна мерзлота	Моделювання Будуємо греблю на річці: мета, місце, наслідки. Дослідження Які зміни відбудуться на нашій планеті в разі танення льодовиків Гренландії та Антарктиди?	§ 46
50		Які особливості підземних вод	Підземні води, умови їх утворення і залягання в земній корі. Термальні та мінеральні води.	Дослідження. Які води називають термальними та мінеральними?	§ 47
51		Як людина взаємодіє з гідросферою	Водні ресурси. Людина і гідросфера.	Обмін досвідом економії води в родині. Проект Створення пам'ятки про правила безпечної поведінки під час повеней, катастрофічних паводків, льодоставу й льодоходу, шторму, цунамі, перебування	§ 48

				на березі водойми, руху болотистою місцевістю.	
52		Урок екскурсія до місцевої водойми (річки, озера, ставка). Екологічні проблеми водойм своєї місцевості	Екскурсія до місцевої водойми (річки, озера, ставка)		§ 49
53		Урок узагальнення	Діагностична робота № 4	Розв'язування завдань різного типу з теми	
Тема 4. Біосфера (4 год.)					
54		Що об'єднує біосфера	Складові біосфери, взаємозв'язки між оболонками Землі. Земельні ресурси. Людина і біосфера.	Проект «Збереження біосфери»	§ 50
55		На які біологічні ресурси багата Земля	Біологічні ресурси та закономірності їх поширення	Практична робота Складання ланцюга живлення для лісу, степу, луків, водойми своєї місцевості	§ 51
56		Чому ґрунт називають «особливим природним тілом»	Типи ґрунтів, закономірності їх поширення. Властивості ґрунтів. Карта ґрунтів	Практична робота Порівняння властивостей ґрунту і гірської породи Дослідження Стихійні сміттєзвалища, забруднення ґрунтів своєї місцевості.	§ 52
Тема 5. Природні комплекси (6 год.)					
57		У чому проявляється різноманітність природних комплексів	Природні комплекси як наслідок взаємозв'язків між компонентами природи	Робота з інформацією Встановлення взаємозв'язків у межах природного комплексу	§ 53
58		Що таке географічна оболонка	Географічна оболонка – найбільший природний комплекс Землі, її межі та властивості	Практична робота Аналіз схем кругообігу води, кисню, карбону в природі.	§ 54
59		Які бувають природні комплекси	Види природних комплексів.	Дослідження природного комплексу своєї місцевості	§ 55
60		Урок-екскурсія. Чим цікаве природне середовище	Пам'ятки природи, унікальні природні комплекси (ділянка лісу,	Екскурсія до природного комплексу	§ 56

			заплава, водойма, гора, печера тощо).		
61		Як людина охороняє природне середовище	Природне середовище та його охорона	Навчальний проєкт Що я можу зробити для збереження природи свого краю	§ 57
62		Урок-практикум Дослідження взаємозв'язків у природному комплексі своєї місцевості	Природні комплекси мого краю	Практична робота Дослідження взаємозв'язків у природному комплексі своєї місцевості	§ 58
Тема 6. Антропосфера (4 год.)					
63		Що таке антропосфера	Антропосфера – географічний та соціальний простір життя і діяльності людини. Зв'язки антропосфери з іншими оболонками Землі	Моделювання Створення ментальних карт «Людина і навколишнє природне середовище»	§ 59
64		Екологічна толока	Акція: «Година для Землі»	Екологічна акція у своїй громаді	
65		Урок-екскурсія	Екскурсія до краєзнавчого музею (природу)	Практикум «Природа моєї місцевості»	
66		Урок узагальнення	Діагностична робота № 5.	Розв'язування завдань різного типу з теми	
67–70		Резерв – 4 год			